

Rahapelituottojen alenemiseen valmistautuminen, ratkaisuvaihtoehdot

Respondent:

-

Response on:

17.03.2021, 18.02 - 17.03.2021, 18.06

1. Vastaajan tiedot *

Etunimi	Elina
Sukunimi	Pajula
Sähköposti	elina.pajula@pksotu.fi
Organisaatio	Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry

2. Mitä seuraavista työryhmän ratkaisuvaihtoehdoista pidätte toimivimpana?(vaihtoehdot esitetty laajemmin liitteenä olevan raportin luvussa 5, s. 90) *

Osittaisuudistus

3. Perustelut valittuun ratkaisuvaihtoehtoon

Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys kannattaa vaihtoehtoa numero neljä. (4)

Kaikkien vaihtoehtojen osalta on oleellista, että valmisteluun otetaan mukaan myös maakuntien edustus.

Liikasen ryhmän raportissa todetaan, että kansalaisyhteiskunnan toiminnan, uudistumisen, kehittymisen ja vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että järjestötoiminta olisi mahdollisimman autonomista.

Vaihtoehto 1 ei ole avustusten vähenemisen tilanteessa mahdollinen ja vaihtoehto 2 olisi järjestöjen toiminnan kannalta kohtuuton.

Autonomisuutta ei tue myöskään työryhmän kannattama ehdotus 3, joka tarkoittaisi rahoitustason merkittävää alenemista nykyisestä ja toisaalta kasvavaa riippuvuutta poliittisesta päätöksenteosta.

Vaihtoehdossa 4 rahapelitoiminnan tuotto säilyisi kehyksen ulkopuolisena ja tuotto käytettäisiin korvamerkittynä säädettyihin tarkoituksiin. Lisäksi osa rahapelituotoista ja näillä rahoitettavista menokohteista siirrettäisiin pysyvästi valtion yleisillä budjettivaroilla rahoitettavaksi.

Jos avustettavista kohteista valtion budjettirahoituksen osaksi siirrettäisiin julkista vastuuta lähellä olevat toimintamuodot, jäljelle jäävä osuus voitaisiin käyttää kansalaisjärjestöjen yleishyödylliseen toimintaan. Tämä tukisi näistä vaihtoehdoista parhaiten järjestöjen autonomisuutta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä.

Avustusjärjestelmää uudistettaessa on tärkeää tunnistaa, että sosiaali- ja terveysalan järjestöjen työ kohdistuu suurelta osin eniten tukea tarvitsevien auttamiseen, ja työn vaikutukset vähentävät eriarvoistumista ja edistävät haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja ihmisryhmien osallisuutta yhteiskunnassa. Järjestöjen toiminnan mahdollisilla leikkauksilla on merkittäviä ja pitkälle kantautuvia seurannaisvaikutuksia usein kaikkein huono-osaisimpien väestöryhmien parissa. Tulevien hyvinvointialueiden valmistelutyössä ja soteuudistuksen rakentamisessa odotukset järjestöjen työlle maakunnissa ja erityisvastuualueilla ovat suuret. Sotejärjestöt eivät voi olla riippuvaisia kunkin alueen lyhytkestoisista rahoitusmekanismeista vaan Stean kautta tulevan, tasalaausresurssoinnin merkitys on ensiarvoisen tärkeää, jotta nämä pitkään valmistelleet uudistukset voidaan toteuttaa ja niillä on toimintaedellytykset myös jatkossa.

Kaikki vaihtoehdot sisältävät tarpeen priorisoida rahoitettavia kohteita, myös vaihtoehto neljä. Olennaista onkin, että uusi rahoitusmalli rakennetaan yhteistyössä edunsaajien kanssa. Tällöin on huomioitava, että on välttämätöntä, että maakuntien edustus on mukana, kun avustusjärjestelmää uudistetaan. Kansalaisyhteiskunnan monimuotoisuuden turvaaminen edellyttää eri toimijoiden osallisuutta ja se on myös demokratian lähtökohta. Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta (verkostojarjestot.fi) kokoaa maakuntien ääntä erityisesti sosiaali-

ja terveysjärjestöjen osalta. □

Rahapelihaittojen ehkäisyyn täytyy kiinnittää erityistä huomiota. □